

Basel II - Pilar 3

Offentliggjøring av sentral risikoinformasjon 2013

Norwegian Finans Holding ASA

Bank Norwegian AS

Innhold

Innhold.....	1
1. KAPITALDEKNINGSREGLER.....	3
1.1 Gjeldende kapitaldekningsregler	3
1.2 Pilar 1 – Minimumskrav til ansvarlig kapital.....	3
1.3 Pilar 2 – Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging.....	3
1.4 Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon.....	4
1.5 Basel III (CRD IV) – nytt regelverk.....	4
2. KONSOLIDERING	4
3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO	4
3.1 Formål.	4
3.2 Risikogrupper (definisjoner):.....	5
3.3 Elementer i bankens risikostyring.	5
3.3.1 Ansvarsforhold og organisering	5
3.3.2 Retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko	6
3.3.3 Strategisk planlegging og kapitalplanlegging	6
3.3.4 Rapportering og oppfølging	6
3.3.5 Beredskapsplaner	6
4. BEREGNING AV KAPITALDEKNING	6
4.1 Ansvarlig kapital	6
4.1.1 Oppsummering av kapitalkrav	6
4.2 Norwegian Finans Holding konsern	7
4.2.1 Ansvarlig kapital.....	7
4.2.2 Beregningsgrunnlag og kapitaldekning.....	7
4.2.3 Kapitalkrav	7
4.3 Norwegian Finans Holding ASA	8
4.3.1 Ansvarlig kapital.....	8
4.3.2 Beregningsgrunnlag og kapitaldekning.....	8
4.3.3 Kapitalkrav	8

4.4	Bank Norwegian AS	9
4.4.1	Ansvarlig kapital.....	9
4.4.2	Beregningsgrunnlag og kapitaldekning	9
4.4.3	Kapitalkrav	9
4.5	Kredittrisiko	10
4.5.1	Styring og kontroll.....	10
4.5.2	Risikoinformasjon	10
4.6	Markedsrisiko	12
4.6.1	Styring og kontroll.....	13
4.6.2	Risikoinformasjon	13
4.7	Operasjonell risiko.....	13
4.7.1	Styring og kontroll.....	13
4.7.2	Risikoinformasjon	14
5.	VURDERING AV KAPITALBEHOV – PILAR 2.....	14
5.1	Oppsummering.....	14
5.2	Kredittrisiko	14
5.3	Likviditetsrisiko.....	15
5.4	Renterisiko	15
5.5	Markedsrisiko	15
5.6	Operasjonell risiko.....	16
5.7	Forretningsmessig og strategisk risiko	16
6.	SAMMENLIGNING AV REGULATORISK OG ØKONOMISK KAPITALBEHOV.....	16

1. KAPITALDEKNINGSREGLER

1.1 Gjeldende kapitaldekningsregler

EUs direktiv for kapitaldekning ble innført i Norge fra 1. januar 2007. Regelverket (Basel II) bygger på en standard for kapitaldekningsberegninger fra Bank for International Settlements (BIS). Formålet med kapitaldekningsregelverket er å styrke stabiliteten i det finansielle markedet gjennom:

- Mer risikosensitivt kapitalkrav
- Bedre risikostyring og kontroll
- Tettere tilsyn
- Mer informasjon til markedet

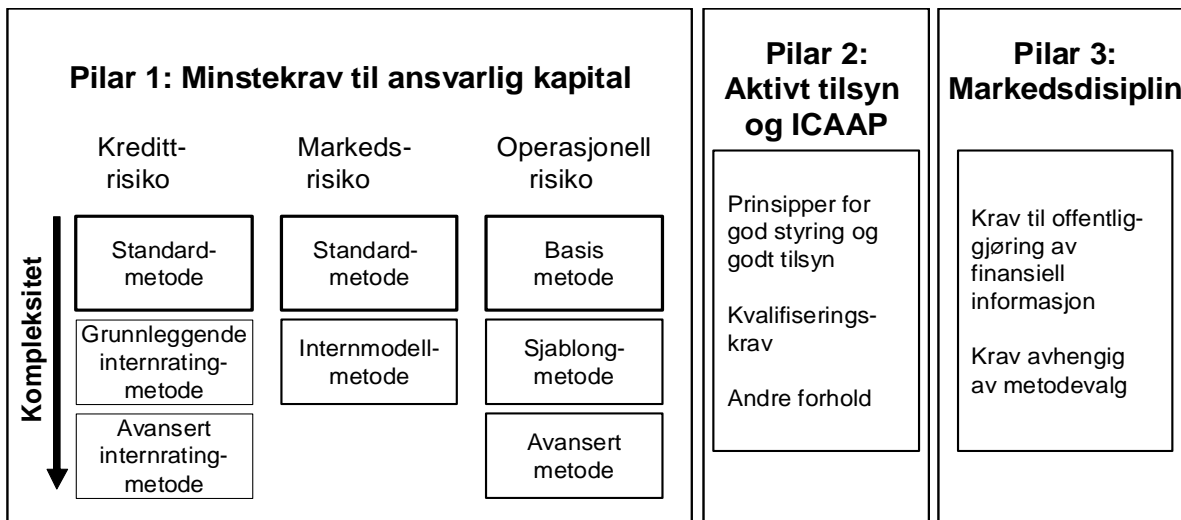
Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital

Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

Pilar 3: Institusjonenes offentliggjøring av informasjon

Figuren under viser innholdet i kapitaldekningsregelverket.

1.2 Pilar 1 – Minimumskrav til ansvarlig kapital.

Det nye regelverket innebærer ingen endring i den grunnleggende konstruksjonen av kapitalkravet – det er fortsatt 8 %, mens det er noen endringer i regelverket for hva som kan regnes som ansvarlig kapital og sammensetningen av denne. De store endringene ligger i hvordan en beregner kapitalkravet for kredittrisiko og introduksjonen av et eksplisitt kapitalkrav for operasjonell risiko. Krav til kapitaldekning for markedsrisiko berøres i mindre grad av det nye regelverket. Det nye kapitaldekningsregelverket inneholder ulike metoder som bankene kan velge mellom for å beregne kapitalkravet; standardmetode og interne målemetoder. Under standardmetoden er kapitalkravet basert på en sjablongmetode, mens under interne målemetoder er kapitalkravet basert på bankens interne risikovurderinger. Bank Norwegian baserer beregning av kapitalkravet på standardmetoden.

1.3 Pilar 2 – Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging.

Pilar 2 er basert på to hovedprinsipper. Bankene skal ha en prosess for å vurdere sin totale kapital i forhold til risikoprofil og en strategi for å opprettholde sitt kapitalnivå. Tilsynsmyndighetene skal gjennomgå og evaluere bankenes interne vurdering av kapitalbehov og strategier. I tillegg skal tilsynsmyndighetene overvåke og sikre overholdelse av de myndighetspålagte kapitalkravene. Tilsynet må iverksette passende tilsynsmessige tiltak om det ikke er tilfreds med resultatet av denne prosessen.

1.4 Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon.

Formålet med Pilar 3 er å supplere minimumskravene i Pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølging i Pilar 2. Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll. Kravene til offentliggjøring blir spesielt viktig når bankene i større grad benytter egne systemer og metoder for å beregne kapitalkravet. Informasjonskravene fører til at alle institusjoner skal publisere informasjon om organisasjonsstruktur, risikostyringssystem, rapporteringskanaler samt hvordan risikokontrollen er oppbygd og organisert. Videre er det gitt detaljerte krav til offentliggjøring av kapitalnivå og struktur samt risikoeksponeringer, der sistnevnte avhenger av hvilke beregningsmetoder bankene benytter i Pilar 1. Foreliggende dokument er ment å dekke disse kravene.

1.5 Basel III (CRD IV) – nytt regelverk

Baselkomitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring ("Basel III") gjøres gjeldende for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak i EØS-området gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv ("CRD IV") som trådte i kraft fra 1. januar 2014.

Disse nye kapital- og likviditetsstandardene innebærer blant annet et minstekrav til ansvarlig kapital på 8 % av beregningsgrunnlaget samt eksplisitte krav til både ren kjernekapital og kjernekapital på henholdsvis 4,5 % og 6 %. Myndighetene i Norge har valgt å innføre kapitalkravene tidligere enn det som følger av gjennomføringsfristen i det internasjonale regelverket og innebærer en gradvis økning i kravet til kapitaldekning i årene fremover. De nye kapitalkravene trådte i kraft fra 1. juli 2013 og innebærer en ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning på henholdsvis minimum 9 %, 10,5 % og 12,5 %. Inkludert i dette kravet er en systemrisikobuffer på 2 %. Denne bufferen øker til 3 % fra 1. juli 2014 og gjelder alle banker uansett størrelse. Videre innføres et motsyklisk kapitalelement som vil variere mellom 0 – 2,5 %. Finansdepartementet konkluderte 12. desember 2013 med at den motsykliske kapitalbufferen settes i første omgang til 1 % fra 30. juni 2015. Nivået på den motsykliske kapitalbufferen besluttet av finansdepartementet kvartalsvis og en eventuell beslutning om å øke nivået skal normalt først tre i kraft minst 12 måneder etter fastsettelse.

Andre reguleringer som følger av CRD IV-regelverket var et krav til uvektet egenkapitalandel ("leverage ratio") som et supplement til de risikovektede minstekravene, men er ikke endelig utformet. Videre ble det lansert et kortsiktig likviditetskrav, liquidity coverage ratio (LCR) og et langsiktige likviditetskrav, net stable funding ratio (NSFR). Begge forholdstallene skal være minst 100 prosent. LCR måler størrelsen på foretakets likvide aktiva i forhold til netto likviditetsbehov i en stressituasjon 30 dager fram i tid. NSFR måler forholdet mellom tilgjengelig og nødvendig stabil finansiering over en 1-årsperiode.

2. KONSOLIDERING

Bank Norwegian AS er et heleid datterselskap av Norwegian Finans Holding ASA. Det er ingen øvrig virksomhet i Norwegian Finans Holding. Det er lik konsolideringsmetode for regnskapsformål og kapitaldekningsformål.

Norwegian Finans Holding ASA, Bank Norwegian AS og Norwegian Finans Holding konsern skal til enhver tid ha en tilfredsstillende kapitaldekning.

Det foreligger ingen lovmessige hindringer for hurtig overføring av ansvarlig kapital eller tilbakebetaling av gjeld mellom morselskap og datterselskap.

3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

3.1 Formål.

Risiko- og kapitalstyringen i Bank Norwegian skal bidra til å oppnå bankens strategiske mål og samtidig sikre en solid finansiell stabilitet. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor den vedtatte forretningsstrategien.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Styret har fastsatt forretningsstrategi og retningslinjer for styring og kontroll av sentrale risikoer. Forretningsstrategien og retningslinjene for styring og kontroll av risikoer slår fast at banken i hovedsak skal sikre inntjeningen gjennom kreditteksponering i usikrede låneengasjementer i personkundesegmentet. Øvrige finansielle risikoer skal klart avgrenses innenfor internt fastsatte risikogrenser. Risikogrensene defineres i forhold bankens til enhver tid tilgjengelige bufferkapital og risikobærende evne.

3.2 Risikogrupper (definisjoner):

Bank Norwegian eksponeres for ulike typer risiko og de viktigste risikogruppene er:

Kredittrisiko: tap som følge av bankkundernes manglende evne eller vilje til å gjøre opp sine forpliktelser.

Motpartsrisiko: tap som følge av kredithendelser hos motparter forbundet med bankens verdipapirforvaltningsaktiviteter.

Markedsrisiko: tap som skyldes endringer i markedspriser som renter, valutaer og verdipapirer.

Likviditetsrisiko: at banken ikke er i stand til å dekke alle finansielle forpliktelser etter hvert som de kommer til utbetaling uten større resultatmessige konsekvenser.

Operasjonell risiko: tap som følge av mangler eller feil ved interne prosesser, handlinger utført av ansatte og teknologi eller som følge av eksterne hendelser samt juridisk risiko.

Strategisk- og forretningsmessig risiko: manglende lønnsomhet eller resultatsvingninger som følge av manglende inntekter, manglende kostnadseffektivitet, igjen som en følge av markedsmessige eller regulatoriske forhold samt feil veivalg.

3.3 Elementer i bankens risikostyring.

For å sikre en forsvarlig styring og kontroll av risiko baserer banken seg på følgende elementer:

- Ansvarsforhold og organisering
- Retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko
- Strategisk planlegging og kapitalplanlegging
- Rapportering og oppfølging
- Beredskapsplaner

3.3.1 Ansvarsforhold og organisering

Styret fører tilsyn med banken og skal påse at banken har et forsvarlig opplegg for styring og kontroll av risiko. Styret skal påse at konsernet har en kapitaldekning som står i forhold til myndighetskrav og risikoeksponering. Styret fastsetter overordnede mål, retningslinjer og fullmaktsforhold for bankens styring og kontroll av risiko.

Administrerende direktør skal påse at styrets vedtatte mål, retningslinjer og fullmaktsforhold for bankens styring og kontroll av risiko blir ivaretatt og skal sørge for en effektiv styring og kontroll av risiko.

Avdelingsledere som rapporterer til administrerende direktør er ansvarlig for kontroll, rapportering og oppfølging av at banken etterlever internpålagte og myndighetspålagte krav.

Compliance avdelingen rapporterer til administrerende direktør og er ansvarlig for uavhengig kontroll, rapportering og oppfølging av at banken etterlever internpålagte og myndighetspålagte krav.

Finansavdelingen og kredittavdelingen har ansvaret for den operative styring og kontroll av at risiko til enhver tid er i henhold til vedtatte mål og retningslinjer og skal sørge for løpende rapportering og oppfølging.

Balansestyingskomiteen er et rådgivende organ for administrerende direktør og skal sikre ivaretagelse av administrerende direktørs ansvar for styring og kontroll av finansiell risiko. Balansestyingskomiteen skal føre tilsyn

med aktivitetene innen innlånsvirksomheten, likviditetsforvaltningen samt styringen av balanseprodukter. Videre skal balansestyringskomiteen sikre uavhengig kontroll av rapportering.

Kredittkomiteen er et rådgivende organ for administrerende direktør for kredittbeslutninger, utforming av kredittpolitiske retningslinjer, samt for praktisering av bankens kredittpolitiske retningslinjer og rutiner.

3.3.2 Retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko

Styret har fastsatt retningslinjer for styring og kontroll av finansiell risiko, kredittrisiko og operasjonell risiko. Retningslinjene fastsetter målsetninger, opplegg for styring av risiko, risikotoleranse og risikogrenser, kontrollopplegg, rapportering og beredskapsplaner. I tillegg til nevnte retningslinjer foreligger det instruksjoner, fullmakter og rutinebeskrivelser innenfor de respektive retningslinjene.

3.3.3 Strategisk planlegging og kapitalplanlegging

Styret vedtar strategiske planer som vil være gjenstand for løpende revisjon. Et sentralt element i det strategiske utviklingsløpet er bankens og konsernets kapitalplanlegging. Kapitalplanleggingen skal sikre en solid kapitalisering av banken utover myndighetenes minstekrav, og vise forventet kapitalbehov og plan for innhenting av kapital over en tre-årsperiode. Planen skal også vise behovet for fremmedkapitalfinansiering i perioden. Kapitalplanen fastsetter konsernets kapitaldekningsmål. Banken og konsernet har vedtatt kapitaldekningsmål på 12,5 % ren kjernekapitaldekning, 14 % kjernekapitaldekning og 16 % totalkapitaldekning. Fastsettelsen av kapitaldekningsmålene tar flere forhold i betraktning, som regulatoriske krav, bankens balansestyring, inntjening og tilbakeholdelse av kapital, kredittpraksis og kredittkvalitet, risikodiversifisering, eierskap og tilgang på kapital. Banken har utviklet en avansert prognosemodell som fremskriver resultat og balanse på månedlig basis for en periode på opptil fem år. Modellen viser forventet utvikling i kapitaldekning og bufferkapital. Prognosemodellen oppdateres på månedlig basis og gir administrasjonen og styret et solid verktøy for styring og kontroll av risiko. Dersom scenarioene indikerer at risikoforhold går i mot vedtatte risikogrenser, kan administrasjonen iverksette beredskapstiltak for å sikre en betryggende soliditet og likviditet.

3.3.4 Rapportering og oppfølging

Rapportering og oppfølging er et sentralt element i konsernets styring og kontroll av risiko. Finansavdelingen og kredittavdelingen er ansvarlig for løpende og periodisk rapportering på utviklingen i bankens risikoforhold, og at alle risikoforhold er innenfor vedtatte risikogrenser. Risikoforholdene rapporteres på daglig, ukentlig og månedlig basis til administrerende direktør og på månedlig basis til styret.

3.3.5 Beredskapsplaner

Banken har etablert beredskapsplaner for å sikre en betryggende kapitaldekning og likviditetssituasjon, i tilfelle interne og/eller eksterne forhold påvirker soliditet eller likviditet i sterkt negativ retning.

4. BEREGNING AV KAPITALDEKNING

4.1 Ansvarlig kapital

I oppstillingen under fremgår opplysninger om ansvarlig kapital, herunder ren kjernekapital, kjernekapital og tilleggskapital samt aktuelle tillegg, fradrag og begrensninger pr. 31.12.2013 for konsernet, holdingselskapet og banken.

4.1.1 Oppsummering av kapitalkrav

Lovkravet til kapitaldekning er at ren kjernekapital og kjernekapital skal minst utgjøre henholdsvis 4,5 % og 6 % og at den ansvarlige kapital skal utgjøre minst 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. Konesjonsbetingelsene pålegger at ansvarlig kapital skal utgjøre minimum 10 %. Den ansvarlige kapital består av ren kjernekapital, kjernekapital og tilleggskapital. Sum av annen godkjent kjernekapital kan ikke utgjøre mer enn 35 % av kjernekapitalen etter fradrag og tillegg. Tilleggskapitalen er begrenset oppad til et beløp lik kjernekapitalen etter fradrag og tillegg. Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital kan maksimalt utgjøre 50 % av kjernekapitalen etter fradrag og tillegg. Ansvarlig lånekapital med under 5 år gjenværende løpetid skal reduseres med 20 % hvert år.

4.2 Norwegian Finans Holding konsern

Tabellene under viser ansvarlig kapital, beregningsgrunnlag og kapitalkravet for konsernet.

4.2.1 Ansvarlig kapital

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Aksjekapital	172.594	171.776
+ Overkurs	139.945	135.457
+ Annen egenkapital	477.951	240.050
- Utsatt skattefordel og immaterielle eiendeler	31.912	24.113
Ren kjernekapital	758.578	523.171
+ Fondsobligasjoner	124.250	-
Kjernekapital	882.828	523.171
+ Tilleggskapital	174.479	30.000
Netto ansvarlig kapital	1.057.307	553.171

4.2.2 Beregningsgrunnlag og kapitaldekning

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Fra eiendelene 10 %	-	-
+ Fra eiendelene 20 %	240.045	260.900
+ Fra eiendelene 75 %	4.653.300	3.238.331
+ Fra eiendelene 100 %	505.229	375.343
+ Fra eiendelene 150 %	-	-
+ Andre poster utenom balansen	3.515	3.334
- Tapsavsetning som ikke kan medregnes	121.020	85.426
+ Operasjonell risiko	640.956	402.792
Sum beregningsgrunnlag	5.922.025	4.195.274
Ren kjernekapital i %	12,81 %	12,47 %
Kjernekapital i %	14,91 %	12,47 %
Ansvarlig kapital i %	17,85 %	13,19 %

4.2.3 Kapitalkrav

Konsernet benytter standardmetoden for å beregne kredittrisiko, og basismetoden for å beregne operasjonell risiko.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Institusjoner	19.204	20.872
Massemarkedet	372.264	259.066
Forfalte engasjementer	32.525	24.333
Poster utenom balansen	281	267
Øvrige engasjementer	7.893	5.694
Operasjonell risiko	51.276	32.223
Fradrag i kapitalkrav	-9.682	-6.834
Kapitalkrav ved 8 %	473.762	335.622
Kapitalkrav ved 10 %	592.202	419.527

4.3 Norwegian Finans Holding ASA

Tabellene under viser ansvarlig kapital, beregningsgrunnlag og kapitalkravet for Norwegian Finans Holding ASA.

4.3.1 Ansvarlig kapital

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Aksjekapital	172.594	171.776
+ Overkurs	139.945	135.457
+ Annen egenkapital	6.196	7.221
- Utsatt skattefordel og immaterielle eiendeler	758	-
Ren kjernekapital	317.977	314.454
+ Fondsobligasjoner	-	-
Kjernekapital	317.977	314.454
+ Tilleggskapital	-	-
Netto ansvarlig kapital	317.977	314.454

4.3.2 Beregningsgrunnlag og kapitaldekning

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
+ Fra eiendelene 20 %	9.306	61
+ Fra eiendelene 100 %	310.000	315.060
Sum beregningsgrunnlag	319.306	315.121
Ren kjernekapital i %	99,58 %	99,79 %
Kjernekapital i %	99,58 %	99,79 %
Ansvarlig kapital i %	99,58 %	99,79 %

4.3.3 Kapitalkrav

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Eksponeringskategori		
Institusjoner	149	5
Øvrige engasjementer	24.800	25.205
Kapitalkrav ved 8 %	24.949	25.210
Kapitalkrav ved 10 %	31.186	31.512

4.4 Bank Norwegian AS

Tabellene under viser ansvarlig kapital, beregningsgrunnlag og kapitalkravet for Bank Norwegian AS.

4.4.1 Ansvarlig kapital

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Aksjekapital	170.000	170.000
+ Overkurs	139.978	139.978
+ Annen egenkapital	471.777	232.851
- Utsatt skattefordel og immaterielle eiendeler	31.154	23.719
Ren kjernekapital	750.601	519.110
+ Fondsobligasjoner	124.250	-
Kjernekapital	874.851	519.110
+ Tilleggskapital	174.479	30.000
Netto ansvarlig kapital	1.049.330	549.110

4.4.2 Beregningsgrunnlag og kapitaldekning

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Fra eiendelene 10 %	-	-
+ Fra eiendelene 20 %	238.184	260.838
+ Fra eiendelene 75 %	4.653.300	3.238.331
+ Fra eiendelene 100 %	505.229	375.342
+ Fra eiendelene 150 %	-	-
+ Andre poster utenom balansen	3.515	3.332
- Tapsavsetning som ikke kan medregnes	121.020	85.426
+ Operasjonell risiko	641.826	404.074
Sum beregningsgrunnlag	5.921.034	4.196.491
Ren kjernekapital i %	12,68 %	12,37 %
Kjernekapital i %	14,78 %	12,37 %
Ansvarlig kapital i %	17,72 %	13,08 %

4.4.3 Kapitalkrav

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.2013	31.12.2012
Institusjoner	19.055	20.867
Massemarked	372.264	259.066
Forfalte engasjementer	32.525	24.333
Poster utenom balansen	281	267
Øvrige engasjementer	7.893	5.694
Operasjonell risiko	51.346	32.326
Fradrag i kapitalkrav	-9.682	-6.834
Kapitalkrav ved 8 %	473.683	335.719
Kapitalkrav ved 10 %	592.103	419.649

4.5 Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for at banken ikke får tilbakebetalt det den har krav på i form av renter og avdrag fordi låntaker ikke har vilje og/eller evne til å betale.

Bankens forretningsmessige formål er først og fremst å ta i mot innskudd og å låne ut penger til personmarkedet. Kreditrisiko er derfor en inntektskilde og en strategisk risiko for banken. Bank Norwegian tilbyr kun usikrede lån og kredittrisiko vil utgjøre hovedbestanden av bankens totale risiko.

4.5.1 Styring og kontroll

Styret i banken har utarbeidet en kredittpolicy som fungerer som bankens overordnede retningslinje for kredittgivning. Avsnittene nedenfor beskriver enkelte av elementene i bankens kredittpolicy nærmere:

Bankens kredittstrategi er definert i bankens kredittpolicy som fastsettes av styret og oppdateres minimum årlig. Konsernets kredittstrategiske rammer er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte måler og fanger opp endringer i den løpende risikoeksponeringen gjennom blant annet forventet tap og behovet for bufferkapital.

Bankens kredittfullmaktsreglement fastsettes av styret, og oppdateres minimum årlig. Styret delegerer innenfor visse rammer fullmakt til administrerende direktør for det operasjonelle ansvaret for beslutningen i kredittsaker. Administrerende direktør kan innenfor sine fullmakter videredelegere fullmakter. Kredittfullmaktene er personlige, og differensieres blant annet ut fra et risikoperspektiv.

Bankens kredittretningslinjer baserer seg på et automatisert regelverk der søker får et automatisk avslag eller et betinget tilslag på søknadstidspunktet. Saksbehandlers rolle blir i etterkant å sjekke om forutsetningene for det betingede tilsagnet er tilstede.

4.5.2 Risikoinformasjon

Av de påfølgende tabeller fremgår oversikt over bankens engasjementer i relasjon til kredittrisiko og kapitalkrav.

Samlet engasjementsbeløp etter nedskrivning

Beløp i tusen kroner	Eksponering pr	
	31.12.2013	31.12.2012
Engasjementstype		
Massemarked	6.610.966	4.621.938
Brutto engasjement før individuelle nedskrivninger	6.610.966	4.621.938
Individuelle nedskrivninger	126.238	79.057
Brutto engasjement	6.484.728	4.542.880
Nedskrivninger på grupper av utlån	121.020	85.426
Netto engasjement	6.363.708	4.457.455

Engasjementsbeløp etter gjenstående løpetid

Beløp i tusen kroner	Inntil 1	1 - 3	3 - 12	1 - 5 år	Over 5 år	Uten	Totalt
	mnd.	mnd.	mnd.			løpetid	
Massemarkedet	66.895	120.235	498.396	1.866.587	2.000.216	1.811.379	6.363.708
Ubenyttet kreditt	-	-	-	-	-	8.016.977	8.016.977
Nedskrivninger på grupper av utlån	-	-	-	-	-	121.020	121.020
Sum	66.895	120.235	498.396	1.866.587	2.000.216	9.949.376	14.501.705

Engasjement fordelt på geografiske områder

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Brutto utlån	Ubenyttet kreditt
Akershus	879,574	932,396
Oslo	839,082	1,099,024
Hordaland	693,973	1,567,441
Rogaland	511,495	853,663
Østfold	401,115	276,840
Buskerud	360,166	302,709
Nordland	323,972	252,384
Sør-Trøndelag	323,228	567,563
Vestfold	305,630	218,634
Møre og Romsdal	268,610	189,540
Troms	239,930	231,521
Hedmark	219,359	147,639
Oppland	190,977	137,866
Telemark	182,198	103,489
Vest-Agder	142,258	123,168
Nord-Trøndelag	131,843	212,785
Finnmark	112,220	68,592
Aust-Agder	101,210	65,162
Sogn og Fjordane	89,253	110,556
Sverige	294,872	556,005
Sum	6,610,966	8,016,977

Nedskrivninger av engasjement

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2013
Individuelle nedskrivninger på utlån	
Individuelle nedskrivninger pr. 01.01	79,057
Konstaterte tap som det tidligere er avsatt for	54,970
Konstaterte tap som det tidligere ikke er avsatt for	-
Inngått på tidligere konstaterte tap	-7,789
Individuelle nedskrivninger pr. 31.12	126,238
Nedskrivninger på grupper av utlån	
Nedskrivninger på grupper av utlån pr. 01.01	85,426
Periodens endringer i gruppenedskrivninger	35,594
Nedskrivninger på grupper av utlån pr. 31.12	121,020
Sum nedskrivninger på utlån pr. 31.12	247,258

Fordelt på risikoklasser

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Brutto utlån	Individuelle nedskrivninger
A	1,941,675	
B	1,566,092	
C	580,158	
D	568,426	
E	375,083	
F	156,000	
G	196,298	
H	127,287	
I	159,606	
J	80,576	
S	106,082	
T	100,497	
U	39,198	
V	300,682	
W	232,122	126,238
Totalt klassifisert	6,529,782	126,238
Ikke klassifisert	81,184	-
Totalt	6,610,966	126,238

Risiko er klassifisert på følgende måte: A = laveste risiko, W = høyeste risiko

4.6 Markedsrisiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer for bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner samt håndtering av valutakursrisiko i forbindelse med bankens grenseoverskridende virksomhet. Retningslinjene behandles av styret minimum på årlig basis. Rammer for renterisiko i investeringsporteføljene fastsettes basert på stresstester for negative endringer i rentenivået. Retningslinjene fastsetter også rammer basert på kredittrisikovekter, maksimal eksponering pr. motpart i henhold til kredittrating samt løpetid. Det er også fastsatt retningslinjer for løpende oppfølging og rapportering. Bankens investeringsporteføljer i NOK og SEK forvaltes av Storebrand Kapitalforvaltning. Forvaltningen er regulert gjennom mandatavtaler.

Bankens markedsrisikoeksponering knytter seg til investeringsporteføljen og valutarisikoeksponering i forbindelse med grenseoverskridende virksomhet. Markedsrisikoen er regulert i bankens renterisikopolisy, valutapolisy, derivatpolisy og investeringspolisy, der blant annet en maksimal markedsrisiko er definert for å begrense risikoen for negativ innvirkning på egenkapitalen. Ved en to prosentpoengs skift i rentekurven vil markedsverdien på investeringsaktiva falle med 8 millioner kroner pr 31.12.13. Markedsrisikoen kvantifiseres ved hjelp av durasjonsberegninger. Benchmark durasjon på investeringsaktiva er satt til 0,25. Markedsrisikoen følges opp løpende av finansavdelingen og rapporteres månedlig til balansestyringskomiteen og til styret.

Banken er også eksponert for kredittrisiko i investeringsporteføljene. Kredittap kan oppstå ved mislighold eller nedgradering av en motpart. Motpartsrisikoen er regulert i investeringspolisy og motpartsrisikopolisy, som igjen er reflektert i mandatavtalene med Storebrand Kapitalforvaltning.

Investeringspolisy regulerer kreditteksponering i investeringsporteføljene med angivelse av rammer for BIS-vektning. Motpartsrisikopolisy fastsetter relative grenser for maksimal eksponering mot hver motpart i forhold til bankens ansvarlige kapital og i henhold til institusjonens rating. Videre reguleres maksimal eksponering pr. motpart i forhold til porteføljestørrelse basert på motpartens rating. Motpartsrisiko følges opp løpende av finansavdelingen og rapporteres månedlig til balansestyringskomiteen og til styret.

Eksposering i utenlandsk valuta valutasikres.

4.6.1 Styring og kontroll

Styret i banken har utarbeidet retningslinjer som skal sikre en betryggende forvaltning i overensstemmelse med bankens balansestyringsstrategi og relevante lovkrav. Banken skal begrense kredittrisiko og renterisiko forbundet med porteføljeforvaltningen og samtidig maksimere likviditet og inntekter. Porteføljene vil kunne variere i størrelse, kredittkvalitet og løpetid basert på bankens behov for inntekter og likviditet. Investeringsporteføljene skal både bidra til å tilfredsstille myndighetskrav, og gi en likviditetsberedskap for håndtering av uventede situasjoner.

4.6.2 Risikoinformasjon

Investeringsporteføljen i Norge kan være sammensatt av følgende typer rentebærende instrumenter:

- Norske og utenlandske statscertifikater og -obligasjoner
- Certifikater og obligasjoner garantert av eller utstedt av stat, fylke og kommuner
- Obligasjoner med fortrinnsrett
- Certifikater og obligasjoner utstedt av norske og utenlandske banker og finansinstitusjoner

Investeringsporteføljen i Sverige kan være sammensatt av følgende typer rentebærende instrumenter:

- Svensk statsrisk (stats obligationer og statskuldväxlar)
- Säkerställda obligationer (covered bonds)
- Senior banksskuld (obligationer og certifikat)
- Svensk kommunrisk (obligationer og certifikat)

Minimum kreditt-rating er BBB- og det er satt minimumskrav for andel statspapirer i porteføljene samt maksimumsgrenser for durasjon og løpetid. Det er i tillegg begrensninger på eksponering pr. motpart og eksponering pr. ratingklasse. Det skal ikke investeres i aksjer.

4.7 Operasjonell risiko

Styret har gjennom policy for internkontroll fastslått at den operasjonelle risikoen i virksomheten skal være lav. Banken skal ha en hensiktsmessig, effektiv og rasjonell drift, med gjennomgående høy kvalitet. Banken skal overvåke og styre operasjonell risiko på en aktiv og forsvarlig måte.

Det er etablert beredskapsplaner og det er inngått forsikringsavtaler som sikrer banken mot store tapshendelser. Banken har et begrenset tilbud av standardprodukter til personmarkedet som er med på å begrense risikoen.

4.7.1 Styring og kontroll

Retningslinjer for styring og kontroll av operasjonell risiko fastsettes minimum årlig av styret. Retningslinjene setter rammer for forventet tap og økonomisk kapital. Konsernet skal ha en så effektiv risikostyring og overvåking at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.

Det foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak på årlig basis. Ledelsen foretar også en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreducerende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering om kvalitet i driften til styret. Inntrufne operasjonelle tapshendelser registreres i særskilte rapporteringsskjema og rapporteres løpende til ledelsen.

Hver leder som rapporterer direkte til administrerende direktør skal påse at virksomheten følger selvpålagte og lovpålagte krav.

4.7.2 Risikoinformasjon

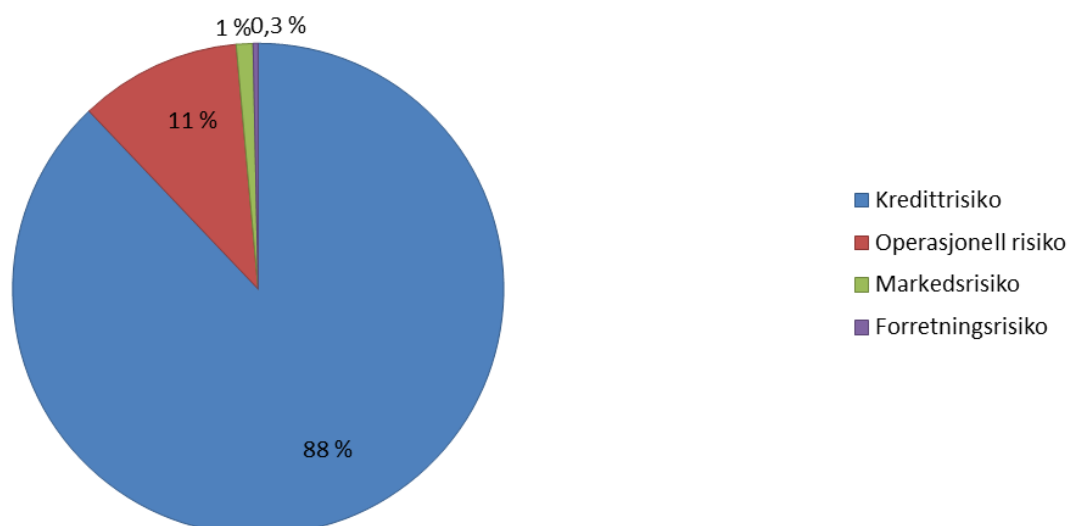
Bankens driftskonsept er i stor grad basert på kjøp av tjenester fra eksterne leverandører, som for eksempel innenfor systemdrift, telekommunikasjon, distribusjon, investeringsforvaltning, betalingskortutstedelses-tjenester og inkasso. Avtalene inneholder klausuler om kvalitetsstandarder og følges løpende opp fra banken i henhold til retningslinjer for utkontraktering.

5. VURDERING AV KAPITALBEHOV – PILAR 2

5.1 Oppsummering

Økonomisk kapital beskriver konsernets behov for kapital for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg. Styret har fastsatt policyer for finansiell risiko, kredittrisiko og internkontroll. Slik det fremkommer av disse policyer, og i forretningsstrategien, skal banken i hovedsak sikre inntjeningen gjennom eksponering i usikrede låneengasjementer i personkundesegmentet. Risikogrensene defineres både absolutt og relativt i forhold til bankens bufferkapital og risikobærende evne.

I diagrammet nedenfor vises fordelingen av økonomisk kapital på de ulike risikogruppene med utgangspunkt i risikoeksponering pr 31.12.13. Ved årsskiftet er det beregnet økonomisk kapital for kreditt-, operasjonell-, markeds- og forretningsrisiko (inkludert strategisk risiko).

5.2 Kredittrisiko

Styret i Bank Norwegian har vedtatt kredittpolitiske retningslinjer som skal sikre gode kredittvurderingsprosesser og bidra til å sikre den målsatte avkastning på egenkapitalen. Bankens retningslinjer behandles i styret minimum årlig.

Banken tilbyr kun kreditt i personkundemarkedet og alle kredittsaker besluttes ved hjelp av automatiserte beslutningsstøttesystemer. Kredittdisponeringene baseres på en kvalitativ og kvantitativ analyse med en positiv konklusjon om kundens fremtidige betalingsvilje og betalingsevne. Analysen av betalingsvilje identifiserer egenskaper ved en kunde som predikerer fremtidig betalingsatferd, mens analysen av betalingsevne er en kvantitativ vurdering av kundens evne til å tilbakebetale sine forpliktelser gitt kundens nåværende og forventede fremtidige økonomiske situasjon.

Kundene risikoklassifiseres jevnlig basert på adferdsscore, dersom tilstrekkelig historikk foreligger. For nye kunder og kunder i nye(re) markeder, benyttes søknadsscore samt eventuelle klart negative observasjoner, som for

eksempel vesentlig mislighold av avtale. Risikoklassifiseringen benyttes i bankens risikobaserte produktprising. Banken følger opp kredittkvaliteten bl.a. gjennom løpende rapportering og kredittkomitémøter. Styret har fastsatt rammer på maksimal eksponering pr kunde basert på type engasjement.

Gitt bankens kredittbeslutningssystemer og produktspekter med mange små lån i massemarkedet med god geografisk spredning, vurderes bankens kreditt risiko på et nivå som ikke medfører et behov for ytterligere kapitalavsetninger i henhold til Pilar 2.

5.3 Likviditetsrisiko

Styret i Bank Norwegian har vedtatt retningslinjer for styring av likviditetsposisjonen som skal sikre at banken opprettholder en solid likviditet. Retningslinjene behandles av styret minimum på årlig basis. Retningslinjene fastsetter risikorammer for likviditetsstyringen og et opplegg for rapportering. Banken styrer likviditetsposisjonen ved hjelp av oversikter som viser kontantstrømmer på kort sikt og ved hjelp av likviditetsforfallsoversikter.

Likviditetsrisikoen vurderes som lav på rapporteringstidspunktet. En stor andel av bankens aktiva består av omsettelige verdipapirer, herav en betydelig beholdning av sertifikater utstedt av den norske stat. I tillegg har banken en betydelig beholdning av innskudd i Norges Bank og sertifikater utstedt av den norske stat.

Aktivasiden er finansiert med kjerneinnskudd fra personmarkedet, obligasjonslån og ansvarlig kapital. For å redusere likviditetsrisikoen, er det satt en øvre grense i innskudd pr kunde på to millioner kroner for å oppnå de beste innskuddsbetingelser.

Basert på dagens balansestruktur, produktportefølje og innretning til likviditetsstyring, vurderes det ikke å være behov for særskilt kapitalavsetning for Pilar 2.

5.4 Renterisiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer som setter rammer for maksimal renterisiko. Retningslinjene behandles av styret minimum på årlig basis. Bankens investeringsportefølje er plassert med kort rentebinding. Banken tilbyr utelukkende produkter med administrativt fastsatte rentebetingelser. Det tilbys ikke fastrentebetingelser. Rentebindingen i bankens finansielle instrumenter og produkter er dermed sammenfallende. Eventuell eksponering utover renterisikogrensene skal avdekkes med sikringsinstrumenter. Det er fastsatt opplegg for løpende oppfølging og rapportering av renterisiko til styret. Det er ikke avsatt særskilt kapital for renterisiko i bankporteføljen.

5.5 Markedsrisiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer for bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner samt håndtering av valutakursrisiko i forbindelse med bankens grenseoverskridende virksomhet. Retningslinjene behandles av styret minimum på årlig basis. Rammer for renterisiko i investeringsporteføljen fastsettes basert på stresstester for negative endringer i rentenivået. Retningslinjene fastsetter også rammer basert på kreditt risikovekter, maksimal eksponering pr motpart i henhold til kredittrating samt løpetid. Laveste akseptable kredittrating er BBB-. Det er også fastsatt retningslinjer for løpende oppfølging og rapportering.

Bankens investeringsportefølje forvaltes av Storebrand Kapitalforvaltning. Forvaltningen er regulert gjennom mandatavtaler. Eksponering i utenlandsk valuta valutasikres.

Det er avsatt kapital i henhold til pilar 2 basert på et beregningsgrunnlag etter standardmetoden for markedsrisiko. Det er beregnet en posisjonsrisiko tilsvarende 3,125 % på investeringsaktiva og det settes av 10 %. Det er ved denne tilnærmingen forutsatt at det er avsatt tilstrekkelig kapital for motpartsrisiko i pilar 1 beregningen.

5.6 Operasjonell risiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer for operasjonell risiko, som behandles i styret minimum på årlig basis. Banken tilbyr enkle og standardiserte produkter til personmarkedet som bidrar til å begrense den operasjonelle risikoen.

For å sikre rasjonell drift med høy kvalitet arbeides det løpende med automatisering av kritiske prosesser. I tillegg til årlig gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretas det en løpende vurdering av den operasjonelle risikosituasjonen og det iverksettes om nødvendig risikoreducerende tiltak.

Bankens driftskonsept er i stor grad basert på kjøp av tjenester fra eksterne leverandører, som for eksempel innenfor systemdrift, telekommunikasjon, distribusjon, investeringsforvaltning, betalingskortutstedelses-tjenester og inkasso. Avtalene inneholder klausuler om kvalitetsstandarder og følges løpende opp fra banken i henhold til retningslinjer for utkontraktering.

Det er etablert beredskapsplaner og det er inngått forsikringsavtaler som sikrer banken mot store tapshendelser.

5.7 Forretningsmessig og strategisk risiko

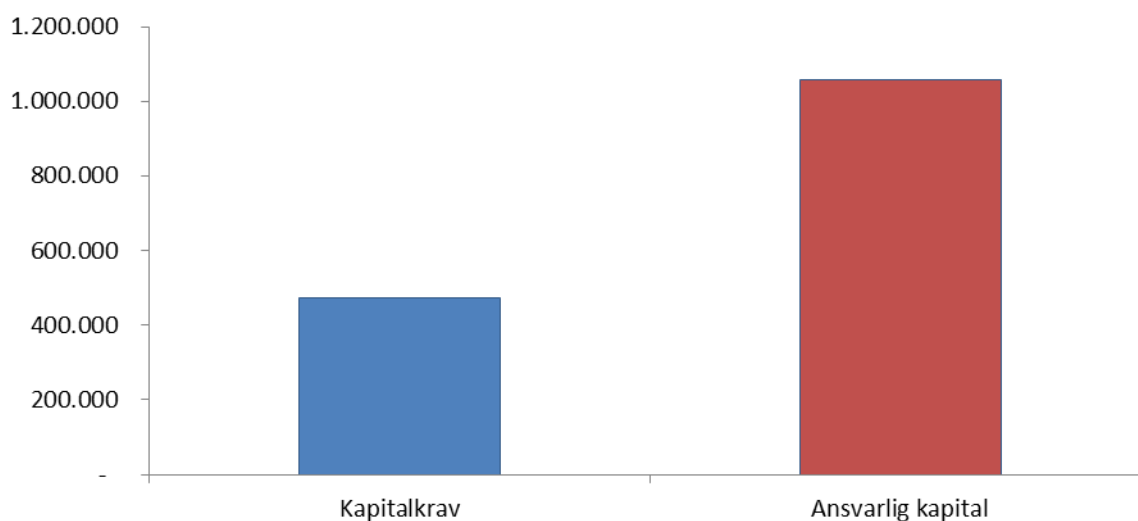
Forretningsmessig risiko utgjør en sentral risiko for Bank Norwegian. Banken baserer sin virksomhet i stor grad på samarbeidet med og merkevaren til flyselskapet Norwegian. Norwegians gode omdømme har bidratt til en sterk kundevekst, men banken kan på den annen side være sårbar for et fall i Norwegians omdømme.

Det vil være usikkerhetsforhold relatert til lavere kundetilgang og volumer, redusert rentemargin, manglende kostnadseffektivitet og uhensiktsmessig teknologivalg. En nedgang i økonomien kan resultere i svakere vekst, høyere tap og svakere resultater, samtidig som det kan vanskeliggjøre en kapitalinnhenting. Forretningsmessig risiko setter krav til at styre og ledelse har gode planleggingsprosesser og tilpasningsdyktighet for å redusere tap.

Beregningsgrunnlaget for forretningsmessig og strategisk risiko estimeres fra en årlig svingningsrisiko i resultat etter skatt basert på en forutsetning om 20 millioner kroner udekket kostnadsøkning ut fra forventet kostnadsforbruk.

6. SAMMENLIGNING AV REGULATORISK OG ØKONOMISK KAPITALBEHOV

Konsernet hadde ved utgangen av 2013 en kapitaldekning beregnet etter pilar 1 på 17,9 %. Kapitalkravet for Pilar 1 beregnes til 474 millioner kroner. Kapitaldekning etter Pilar 2 var 17,6 % ved utgangen av 2013. Netto ansvarlig kapital var på 1,057 millioner kroner.

Figuren over viser bankens ansvarlige kapital sammenlignet med bankens kapitalkrav.